

DIRVA

Rinkimams artėjant

PRIEŠRINKIMINĖ KAMPANIJĄ JAU GEROKAI NUSIBODO, NES JOS LYGIS, TAIKOMAS PATIEMS KVAILIAUSIAMS RINKIŲ MASĖJE, NEGALEJO BŪTI KIEK AUKŠTESNIS. — TAIKOMA DAUGIAU Į JAUSMUS, NEGU Į PROTĄ. — UŽ TAT TAIP AKTUALUS JAV UŽSIENIO POLITIKOS KLAUSIMAS NEGALEJO BŪTI KAIP REIKIANT IŠRYŠKINTAS IR PATIEKTAS BALSUOTOJŲ SPRENDIMUI, O JIS SKAMBA: JALTOS POLITIKA AR ATLANTO UNIJA.

Vytautas Meškauskas

Iki rinkimų liko vos kelios dienos. Daugelis politinės scenos stebėtojų ir šiaip eilinių rinkėjų tą faktą sutinka su palengvėjimu. Reikia pripažinti, kad priešrinkiminė kova nebuvo aukšto lygio. Tai dėl to, kad ji taikoma masėm, o norint paveikti ne kažin kokius filosofus, bet eilinius rinkėjus, kurie galbūt visai neturi laiko ir reikalingo išsilavinimo pagalvoti šiek tiek giliau ir išsamiau, tenka veikti į jų jausmus. Aplamai imant, demokratų partija apeliuoja teigimu, kad tik ji viena gali išlaikyti taiką ir garantuoti pažangą viduje, o respublikonai neliko nieko kito, kaip paneigti tuos teigimus, aiškinant, kad vyriausybė žengia prie pralaimėjimų užsienio politikoje ir socializmo vidaus politikoje. Be to, turint galvoje tokius artimus prezidento bendradarbius, kaip B. Baker ir W. Jenkins, tenka kvestionuoti administracijos moralę.

Jei prezidentas Johnsonas būtų sutikęs diskutuoti esamą padėtį per televiziją su sen. Goldwateriu Nixono — Kennedy pavyzdžiu, priešrinkiminės propagandos lygis, be abejo, būtų daug aukštesnis. Diskusijose negali išdidžiai skelbti niekus, kaip kad kalbėdamas vienas. Tačiau Nixonas padarė klaidą leisdamas į diskusijas su palyginti iki to laiko mažai populiariu Kennedy. Užtat ir Johnsonas, nors ir tikras savo laimėjimu, nepanorėjo leisti į jokią riziką. Juo labiau, kad Goldwateris asmeniškai daro geresnį įspūdį.

Du paskutiniųjų dienų įvykiai negalėjo padaryti didokos įtakos į rinkėjų nuotaikas. Pirmas — Jenkins skandalas, antrasis — permainos komunistiniame pasaulyje. Kadangi jie atstiklo beveik

tuo pačiu laiku, antrasis aptemdė pirmąjį. Pagal viešosios nuomonės tyrinėtojus, antras įvykis paveikė rinkėjų nuotaikas prezidento naudai ir net su kaupu išlygino nuostolius jo prestižui, kuris normaliai turėjo nukentėti dėl Jenkins aferos.

Šiaip ar taip, taika amerikiečiams rūpi daugiau negu kas kitas, kas savaime suprantama gerovės laikais. Asmeniniai pakitimai Kremliuje, kurie gali pasireikšti ir politikos pakitimu, davė progos prezidentui nemokamai prabilti į tautą ir dar kartą pasigarsinti savo taikos troškimu. Senatorius Goldwateris į tai galėjo atsakyti tik per vieną televizijos tinklą ir išeiti su labai konsruktyviais pasiūlymais susidariusios padėties akivaizdoje.

Jis pasiūkė iš visų administracijos pastangų komunistus kvalifikuoti į "gerus" ir "blogus" bei akcentavo rusų ir kiniečių kompartijų susitaikymo realią galimybę. Lietuviams apie komunistų "gerumą" ir "blogumą" netenka aiškinti. Žmonių pasitaiko visokių, bet komunistinėje sistemoje jis tegali pasirodyti iš pačios blogiausios pusės. Tačiau neužtenka paminėti komunistinį pavojų, politikas turi pasiūlyti ir priemonių jį tinkamai pasitikti.

Dėl to Amerikoje jau seniai sukamos galvos. Reikia atsiminti, kad JAV po antrojo pasaulinio karo blaškosi tarp trijų galimų politinių linijų, visai naujos pasaulinės santvarkos kūrimo per Jungtines Tautas, Jaltos politikos, t.y. JAV ir Sovietų Sąjungos "partnerystės" taikos išlaikymui, ir pagaliau — Atlanto Unijos. Paskutinioji idėja numato trumpąją politinę ir ūkinę santvarką su Vakarų Europa. Praktiškai tai sudarytų tokią galybę, su kuria turėtų

VIRŠUJE: Illinois Lietuvių Respublikonų Lygos atstovai buvo susitikę su senatoriumi Barry M. Goldwater susipažinti su jo antikomunistine programa. Nuotraukoje iš kairės: Valdas Adamkavičius, Viktoras Petrauskas, respublikonų kandidatas į JAV prezidentus Barry M. Goldwater, Eugenijus Bartkus ir Raimundas Mieželis.

skaičtytis visas likusias pasaulis jo paties naudai.

Jungtinės Tautos praktikoje pasirodė bejėgės. Didele dalimi todėl, kad ne visi jų nariai pasiekė reikiamą lygio tobulumą nepriklausomam gyvenimui. Ir tokiu būdu, mano nuomone, JT dar penkiasdešimt ar net šimtą metų neturi jokių perspektyvų.

Atlanto unijos idėja buvo pradėta puoselėti išryškėjus sovietų pavojui, tačiau Chruščiovui atėjus į valdžią, o ypač susipykus su kiniečiais, tas pavojus buvo laikomas praėjusiu ir Kennedy — Johnsono administracija, nepaisant Berlyno, Kubos ir Vietnamo, pradėjo žaisti su Jaltos politikos galimybėmis. Kremlius sumaišė visas to žaidimo kortas. Dar nežinia, ar bus atstatyta ir iki kurio laipsnio sovietų — kiniečių bendradarbiavimas, kuris faktinai iki galo niekada nebuvo ir nutrūkęs, ypač ten kur galima buvo mušti "kapitalistus". Tačiau iš komunistinio taško žiūrint, bendradarbiavimas su kiniečiais ko-

(Nukelta į 2 psl.)

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS KLAUSIMAS PRIVALO BŪTI IŠKELTAS JUNGTYNĖSE TAUTOSE

Sen. B. Goldwaterio telegrama Vytautui Abraičiui

Paskelbtosios Laisvės Savaitės proga kandidatas į JAV prezidentus senatorius Barry Goldwateris lietuvių komiteto prie respublikonų partijos centro pirmininkui Vytautui Abraičiui prisiuntė sekančio turinio telegramą:

"Pradedant Laisvės Savaitę — spalio 25-31 d. — noriu Tamstai, kaip vadovaujančiam lietuvių visuomenės nariui, pareikšti, kad aš pilnai remiu 1964 m. respublikonų platformą, kurioje aiškiai pasisakyta už pavergtųjų tautų išlaisvinimą.

Aš užtikrinu, kad išrinktas prezidentas, darysiu viską, kad Lietuvos nepriklausomybės klausimas būtų iškeltas JTO. Kartu esu pasipiktinęs metodišku Sov. Sąjungos vykdomu genocidu prieš lietuvius ir kitas Pabaltijo tautas ir stengsiuos šį klausimą taip pat iškelti JTO. Vartosis kiekvieną taikingą priemonę: ekonominę, diplomatinę ir

moralinio įtaigojimo, kad pagreitinti Lietuvos žmonių išvadavimą.

Visi, kurie esame pasišventę laisvių apsaugojimui šiame krašte ir užsienyje, privalome dirbti kartu, kad pasiekti šių bend-

rujų tikslų.

Tai kaip tik galime pradėti jau dabar, minint Laisvės Savaitę, ir su Dievo pagalba, tęsti tai po lapkričio 3 dienos rinkimų, kol visos pavergtos tautos bus išlaisvintos."

(pas.) Barry Goldwater

Sartre atsisakė Nobelio premijos

* JEAN-PAUL SARTRE, prancūzų rašytojas — filosofas, laimėjęs Nobelio literatūrinę premiją, jos atsisakė, pareiškus, kad jis atsisakytų ir Lenino premijos, jei ji jam būtų paskirta. Savo pareiškime jis sako, kad "mano simpatijos yra socializmo pusėje, arba ten, kur sritis vadinama Rytų bloku. Bet, kaip augęs ir išsi-mokslinęs vidutiniojo luomo šeimoje, siekiu abiejų kultūrų bendradarbiavimo. Bet, žinoma, tiktuos, kad "geresnis laimės" — t.y. socializmas."

Sartre taip pat pareiškė, kad jis nežūrės į Nobelio premiją, kaip būtinai tik vakarietišką. Bet anot jo, ta premija iki šiol vis atitekdavo vakariečiams ar ry-

ty krašty opozicionieriams (pvz. Pasternakui).

Pasternakas, kaip žinoma, turėjo premijos atsisakyti Kremliaus spaudimo įtakoje.

* SATELITINIŲ VALSTYBIŲ DELEGACIJOMS aiškinantis su naujaisiais Kremliaus valdovais dėl Chruščiovo nuvertimo priežasčių, izvestijų pirmame puslapyje tilpo atsisaukimas, kviečias visas satelitinės valstybės vienybės ir — ekonominiam progresui... Atsisaukime visai neminima Raud. Kinija. Iš to daromos išvados, kad stengiamasi nura-minti sat. valstybių komunistines vadovybes, kurios neparodė didelio entuziazmo Chruščiovo nušalinimui. Dabar jos visos kviečiamos smerkti Nikitos politiką.

* IŠ JUGOSLAVIJOS, kuri daugelio laikoma "laisviausia" komunistinių valstybių, kas mėnesį pabėga po 200 žmonių, daugiausia Austrijon, pasirinkus treptinio dalią, o ne komunistinę "laisvę".

* RAUD. KINIJA nepateko į sieklamą vietą JTO padalinėje — UNESCO. Neatsižvelgiant į Sov. S-gos pastangas į tą tarpt. švietimo, mokslo ir kultūros organizaciją įvesti Raud. Kinijos atstovą, 50 prieš 35 balsus, 16 balsų susilaikius, paliktas Taut. Kinijos atstovas. Prancūzija ir kitos valstybės, turinčios diplomatinis santykius su Pekino vyriausybe, nuo balsavimo susilaikė.

JAV atstovai pareiškė, kad atstovų pakeitimas esąs politinis klausimas, priklausąs JTO asamblejai spręsti. Tuo būdu buvo išvengta politinių ginčų šioje švietimo ir kultūros atstovaujančioje organizacijoje.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

GRĮŽTANT dar prie Chruščiovo nušalinimo, Pekine tvirtinama, kad Mao Tse-tungas jį nuvertęs ir nenustojama šaukti: pergalė, pergalė! Azijoje tarp Pekino šalininkų kalbama, kad Chruščiovas nesilaikęs slapty susitarimų su Pekinu dėl pasidalinimo įtakos zonomis Azijoje, kur Kremlius buvo pažadėjęs Pekinui visą Rytų Aziją. Chruščiovas esą pastojęs Mao Tse-tungui kelią, kai šis norėjęs įsiveržti į Burmą, ir Mao to jam niekad nedovanojęs. Bet tai buvusi ne vienintelė priežastis sovietų ir kiniečių konflikto. Pekinas išskaičiuoja ir daugiau Chruščiovo klaidų. Kalina nemokėjęs tvarkyti Vokietijos ir Vakarų Berlyno reikalų, kad su ultimatumu pridaręs daug triukšmo dėl nieko, kad Berlyno mūras pakenkęs komunizmo reputacijai, lygiai kaip ir įvykiai Kuboje išstatę komunizmą pajukiai.

Sveikinimo telegramoje, kurią Pekinas atsiuntė Kremlui pasikeitus vyriausybei, nieko konkretaus nepasakoma, kas leistų daryti politines išvadas.

Prileidžiama, kad Kremliaus naujieji vadai bandys gerinti santykius su Mao, kuris laukia jų grįžtant prie stalininės linijos. Bet ar tai įmanoma? Chruščiovas davė truputį laisvės sovietams ir jų satelitams ne savo valia, bet priverstas tai padaryti. Jis žinojo, kad diktatorius negali atsisakyti nuo deportacijų ir masinių baudimų, bet absoliutinės diktatūros era Sovietijoje jau buvo pasibaigusi.

Chruščiovas buvo pakliuvęs į tokią situaciją, kurios nebepajėgė sustabdyti. Naujieji Kremliaus vadovai irgi vargu ar galės duoti Mao Tse-tungui baltą bilietą Rytų Azijoje, nerizikuodami įsimaišyti karan su JAV.

Jei Pekinas šaukia pergalę, tai reiškia, kad Maskva yra pralaimėjusi. Bet kompartijos vadovybė ne tam nušalino Chruščiova, kad pradėjus Sovietų imperijos likvidavimą. Priešingai, ji nori tą procesą sustabdyti. Gi priėmimas Mao Tse-tungo tezių prilygtų savižudystei. Tad vargu ar Sovietija vėl susiblokuos su Kinija, nes tiek Maskva, tiek Pekinas yra per toli nuėję nacionalinio komunizmo keliu, kad rastų bendrą kalbą.

KLAIPĖDOJE laivas pasirodęs su prekėmis išplaukti į Pietų Ameriką. Du sovietų valdininkai patikrina laivą. Vienas jų kreipiasi į gulą:

-- Draugai, aš linku jums gero vėjo ir grįžkite sveiki...
-- Ne geros sveikatos jums linkime, -- įsiterpė kitas, -- bet svarbiausia, grįžkite visi!

(vg)

Klijentams prisivilioti...

Rinkimams artėjant...

(Atkelta iš 1 psl.)

munistais yra reikalingas išei-
nant iš pačios Sovietų Sąjungos
interesų. Toks bendradarbiavi-
mas tik skatins kiniečių eks-
pansiją į pietus ir tuo pačiu at-
palaiduos nuo grėsmės sovietų
teritorijas. Ir tikinai Kinija gali
būti naudinga sovietams. Pvz.,
jai labai trūksta naftos produktų,
kurių sovietai šiuo metu turi per-
teklių ir neturi jam rinkų.

Tokių galimybių akivaizdoje
JAV neturi jokio kito pasirinki-
mo, kaip grįžti prie pačios logiš-
iausios politikos, t.y. Atlanto
Unijos politikos. Ją kaip tik ir
pasirūš senatorius Goldwateris.

Žinoma, galima būtų sakyti,
jog yra ženklų, kad ir Johnso-
nas, likęs prezidentu, grįš prie
Atlanto Unijos minties, su kuria
jau žaidė prezidentas Kennedy,
ypač, jei Kremlius atsisakys
"milyti" su "kapitalistais", ta-
čiau šiuo atveju reikia neužmirš-
ti, kad tai padaryti bus sunkoka.

Dėl tos paprastos priežasties,
kad Amerikoje yra labai stiprios
jėgos, aklaiai įsimylėjusios komu-
nistus. Tos jėgos yra labai
stiprios JAV viešosios nuomo-
nės formavimo institucijose,
spaudoje, televizijoje ir iš viso
intelektualių sluoksniuose. Joms
atrodo, kad komunizmas yra ne-
išvengiama politinė forma tam tik-
ro kultūros ir ūkinio gerovės
laipsnio nepasiekusiom šalim. Ir
pagaliau, tai laikina blogybė, po
truputį, bet pastoviai gerėjanti.
Tos jėgos darys viską, kad pre-
zidentas vėl grįžtų prie Jaltos po-
litikos, jei nauji Kremliaus val-
dovai jam tik pamosikuotų bent
vienu prišteliu. Nuo grįžimo prie
Jaltos politikos Johnsoną, jei jis
bus perrinktas, kaip dabar atro-
do, gali sulaukyti tik labai impo-
zantiškas rinkėjų skaičius, pasi-
sakęs už Goldwaterį. Tik tuo at-
veju jis pajus, kad vėjas gali
pūsti iš kitos pusės ir, būdamas
realus politikas, tikriausiai pasi-
darys atitinkamas išvadas.

* WASHINGTONO POLICIJA,
kaltinama laiku ir tinkamai ne-
paimamavusi savo vadovybę, o
tuo pačiu ir Baltuosius Rūmus,
apie Jenkins nusikaltimus, dabar

VOKIŠKOJI GEROVĖ

Vyt. Alseika

Vokietijoje, po vasaros atosto-
gų, politinis gyvenimas jau pagy-
vėjęs. Visuomenė pasinėrusi ma-
terialinių patogumų sriauje ir
kreipia mažai dėmesio į kancle-
rio Erhardo kvietimus -- būkite
daugiau santūrūs! Gerovės pa-
vyzdžių visur pilna: štai už lango
matyti stovį penki nebogi auto-
mobilai. Jų savininkai gyvena tri-
juose kaimyninių namų butuose.
Išvada? Mažo miesto gyventojas,
valdininkas ar gydytojas, nebesi-
tenkina vienu automobilu. Nese-
niai teko pasinaudoti taksi patar-
navimu. Mašina visiškai nauja ir
... amerikiečių gamybos. Taki
vairuotojas, paklaustas kiek mokė-
jės už automobilį, atsakė --
18,000 DM, arba keturius su vir-
šum tūkstančius dol.

Krašte vis žymus valdžios sta-
būlumas, o Erhardas laikytinas
viena populiariausių asmenybių.
Per neseniai buvusius Gallup ti-
po instituto apklausinėjimus, Er-
hardo populiarumas nėra suma-
žėjęs, jis siekia apie 60% ir di-
džioji gyventojų dalis už jį bal-
suos per 1965 m. įvyksiančius
rinkimus.

Kiekvieną savaitgalį gatvėse
išgirsį džiaz muzikos garsus.

spaudos žmonėms aiškinasi, kad
buvęs daromas didelis spaudimas,
kad tie įvykiai būtų užtašuoti.

* RAUDONIEJI ŽENGIA NEŽI-
NION, už tai Walter Lippman sa-
vo spalio 26 d. straipsniuose ame-
rikiečių laikraščiams siūlo tokią
amerikiečių užsienio politiką,
kurioje būtų "nepaliaujamai ieš-
koma susitarimų, paremtų abi-
pusiu respectu taikos išlaikymui".
Savo pasiūlymą W. Lipp-
manas remia spėliojimu, kad ir
Raud. Kinija turėsianti susitai-
kinti su savo kaimynais. Be to, į
komunistines valstybes, anot jo,
negalima žiūrėti iš "goldwater-
rizmo" taško, kad jos visos vieno-
dos ir vienodai traktuotinos.
Svarbu, esą, įsidėmėti, kad visos
jos turinčios "skirtingus tauti-
nius interesus". Pagal Lippmaną
išeity, kad komunizmas pradėjo
vadovautis ne Lenino doktrina, o
savaimingais tautiniais intere-
sais...

Linksmisai jaunimas. Kai vasa-
ra buvo išimtinai šilta bei sau-
lėta, retas jos neišnaudojo atos-
togoms. Vokietijoje jau įpras-
ta, kad vasarą ir rugsėjo mėn.
įvairios krautuvės uždarnos
ir jų personalas vienu metu
vyksta atostogų. Ant durų užra-
šas "Uždaryta ryšium su tarnau-
tojų atostogomis". Būna daug
vargu lakstyti po visą miestą ir
susirasti kepyklą, mėsinę, kurios
tarnautojai arba jau grįžo ar tik
vėliau vyks atostogų.

Tuo tarpu... Vokietijoje rūpi
kuo daugiau atsigabenti užsienio
darbininkų, nes jau trūksta savų.
Šiuo metu dirbančiųjų skai-
čius Vokietijoje siekia 22 mili-
jonus. Liepos 1 d. užsieniečių
darbininkų buvo 933,000 ir kas
mėnuo atvyksta ligi 20,000 nau-
jų darbo jėgų iš Turkijos, Ispa-
nijos ir kitų kraštų. Neseniai bu-
vo pasiektas vienas milijonas
svetimųjų darbininkų ir pradė-
tas antrasis. Tiesa, vis dar pa-
stebėsi eilinių gyventojų šnai-
ravimą (vis tie užsieniečiai, vi-
sur jų pilna...), tačiau negalima
paneigti, kad ne tik vyriausybė,
bet ir įvairios organizacijos, re-
liginės, labdarybės ir kitos, deda
visas pastangas, kad tie užsienie-
čiai gyventų geresnėse sąlygose
ir kad nesijautų vieniši jiems
svetimoje krašte.

Patogiai gyventi nori netik sve-
timšaliai darbininkai, bet supran-
tama, ir patys vokiečiai. Tuo tar-
pu... krašte nuolat kyla ne tik
maisto produktų, nuomos, susi-
siekimo, telefono ir kt., bet ir
statybinės medžiagos kainos. Pa-
lyginus su 1958 m. statyba, šių
metų Vokietijoje bus pakilusi vie-
nu trečdaliu. Per kelerius me-
tus ypatingai pakilo mūrinių,
dailidžių, dažytojų uždarbiai --
mūrinių dabar uždirba 38%
daugiau, o dažytojai net 45 %
daugiau kaip 1958 m. Kaimyns-
tėje neseniai išdygo dviejų butų
ir palėpės mūrinis namukas. Jo
statybos kaina siekia daugiau kaip
200,000 DM, taigi, apie 50,000
dol. Jau žymiai aukštesnės kai-
nos didesniuose miestuose.

Tuo tarpu... spaudoje vis Kip-
ro sala, pasitarimai su rytų Ber-
lyno pareigūnais dėl leidimo gy-
ventojams aplankyti vieną kitus,

PATIRTIS!

ATTORNEY-AT-LAW
SINCE 1934
WORLD WAR II VETERAN

PATIRTIS!

PERRINKITE

MARK

DEMOKRATĄ

M^c ELROY COUNTY RECORDER

- Cuyahoga County Recorder, 1963 to Date
- Member, Cleveland Board of Education 1962-63
- ATTORNEY GENERAL OF OHIO, 1959-63
- State Senator, Cuyahoga County, 1951-52
- State Representative, Cuyahoga County, 1949-50
- Councilman, Ward 3, Cleveland, 1938-42

Member Pulaski Post #30 Polish Legion of American Veterans

STATE CHAIRMAN, MARCH OF DIMES, 1961-62-63

ANTHONY P. LYSOWSKI, Secretary 14806 Harvard, Cleveland, Ohio

kasdien skaitai apie tai, kaip če-
kai, lenkai ar jugoslaviai bėga iš
savo kraštų, rizikuoja gyvybe,
bet... pasirenka laisvę.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

KARYS -- (8 nr.) Pas. Lietuvių
Karių - Veteranų mėnesinis žur-
nalas -- atšventęs savo gyvavimo
45 m. sukaktį iškilėmis New
Yorke ir paminėjimais kitose
vietovėse, pasirodė, sakykime,
liūdna rudens lapų kritimo laida.
Krinta ne vien lapai, bet ir mūsų
įžymieji kariai. Per trumpą lai-
kotarpį nustota Jono Budrio, Jono
Juknevičiaus, Henriko Bezuma-
vičiaus, Vlado Jankausko, Romu-
aldo Skorobogato.

Visa tai atžymėta ir gražiai
paminėta Karlo 8 nr.

Karinio auklėjimosi ir karinių
prisiminimų temomis ištikimai
palaikomos tautos gynybos idė-
jos, kovų epizodai, Lietuvos ka-
rinės istorijos dvasia.

Karį redaguoja Z. Raulinaitis.

KAIP BUS LEIDŽIAMA KNYGŲ LENTYNA

Į kvietimą talkon išleisti
spaustuvėje 1942 metų Knygų Len-
tyną atsiliepė ir sutiko atspaus-
dinti savo spaustuvėse po vieną
Kn. Lent. numerį, kaip dovaną,
šios leidyklos:

1. Vladas Vijeikis, Vi Vi Prin-
ting Co. 4346 S. Western Ave.,
Chicago, Ill.

2. Vytautas Saulius, Ofseto Stu-
dija, 110 W. Oak Ave., Chicago,
Ill.

3. Juozas Kapočius, Lietuvių

Balsuok už...

OLIVER P.
BOLTON

CONGRESSMAN
AT-LARGE

Jo patirtis, kaip 11-to
Districto atstovo suteikia
užnugarį, taip svarbų šiai
gyvybinei pozicijai!

6 metus atitarnavęs da-
bartiniame poste, Oliver
P. Bolton buvo vienu ak-
tyviausių Kongreso narių.

Tai viena iš priežasčių,
kodėl Oliver P. Bolton
privalo būti išrinktas į
Congressman--At--Large
postą iš Ohio.

Herbert K. Onkes, Treas.
R. D. #2 Kirtland Rd.
Willoughby, Ohio

FOR PROBATE JUDGE...

JOSEPH W.

BARTUNEK

J. J. Quinn, Chmn., 5745 Spring Grove Dr.

KEEP GOOD GOVERNMENT IN CUYAHOGA COUNTY

TIE VYRAI YRA PASKYRĘ
BENDRAI DAUGIAU NEI 175
METŲ SAVO PROFESINĖS
TARNYBOS. JIE YRA PA-
TYRĘ, SAŽININGI IR TINKAMI.

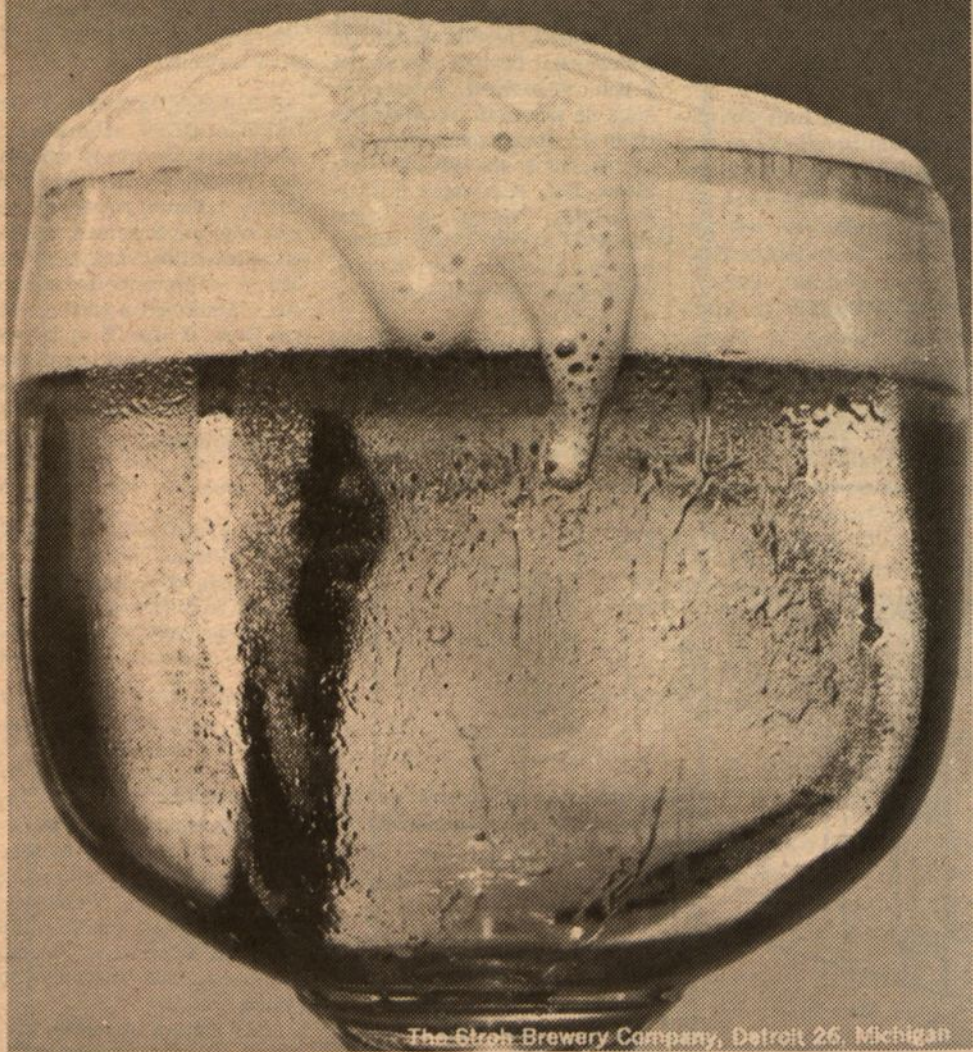
LAPKRIČIO 3 D. — IŠRINKIT

COUNTY COMMISSIONERS	
X	William P. Day
X	Henry W. Speeth
PROSECUTING ATTORNEY	
X	John T. Corrigan
Clerk of the Court of Common Pleas	
X	Emil J. Masgay
SHERIFF	
X	James J. McGettrick
COUNTY RECORDER	
X	Mark McElroy
COUNTY TREASURER	
X	Frank M. Brennan
COUNTY ENGINEER	
X	Albert S. Porter
CORONER	
X	Dr. Samuel R. Gerber

PASIIMKITE ŠI SĄRAŠĄ BALSUOJANT

County Officials Committee Roy C. Scott, Chairman
1656 Union Commerce Bldg.

fire-brewed flavor
looks like this!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Stroh's with fire-brewed flavor
AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO, 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VLTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiurberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išėina: pirma-
dieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiurberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

RINKIKAI APSISPRENDĖ

Galimas dalykas, kad po abiejų partijų konvencijų, išrinkus kandidatus į JAV prezidentus, rinkiminė kampanija nedavė to, ko samoningi ir principiniai informacijų siekė tikėjosi. Galimas dalykas, kad daugelis, nusivylę pagrindinių kandidatų taktika, nusivylę jų parodytą seklesne nei tikėtasi rinkimine akcija, apsigalvoję -- neis balsuoti. Toji aplinkybė -- susilaikymas nuo balsavimo -- kaip tik ir sudaro pagrindinę ydą, kada balsuotojų, lemiančių savojo krašto likimą sekančioms keturioms metams, susidaro tik apie 50% visų gyventojų. Didelė dalis lieka stebėtojų vaidmeny, balsavimą laikant politikierių ir karjeristų reikalu.

Tai yra apgailėtina ir pačių amerikiečių aštriai smerkiama yda. Tokiu būdu kaip tik sudaromos aplinkybės politinių partijų ir kitų įtakingų grupių bosams manipuliuoti tomis teisėmis, kurios priklauso visiems šio krašto piliečiams. Visa tai veda į "uniformuotą demokratiją", kurioje jau iš anksto ne viešoje konvencijoje, bet suinteresuotų grupių rateliuose, parenkami kandidatai, nustatoma būsima šio krašto politika ir t.t.

Kas dėl viso to kaltas? Dėl to kaltas tas pilietis, kuris, nežinrindamas, jo aiškias nusištatymo ir apsisprendimo, galvoja, kad jo balsas vistiek nueis "šuniui ant uodegos". Viskas, esą, jau iš anksto sutarta, nustatyta, numatyta. Gi viešai iš anksto jau skelbiami "tikslai" apskaičiuoti procentai, kiek kuris kandidatų gaus balsų.

Iš tikrųjų gi, jei visi susipratus, su kandidatų principais susipažinę, krašto pagrindiniais reikalais besidomį piliečių labiau vertintų savo balso įtaką ir reikšmę, spėliotojams ir visiems New York "king-makeriams" ateitų kur kas sunkesnės dienos. Jos jau buvo pasunkėję, kai San Francisco konvencijoje kandidatu į prezidentus buvo išrinktas senat. B. Goldwateris. Tai nebuvo politikierių pramatyta ir tam buvo suorganizuotas pakankamai stiprus pasipriešinimas. Ir čia daug kur iš anksto skelbiamosios statistikos pasirodė klaidingomis.

Vienas kitas amerikiečių laikraštis, daugiau kreipias dėmesį į valstybinius reikalavimus ir tuos principus, kuriais šis kraštas buvo kurtas, ugdytas ir išugdytas į galingiausią pasaulio valstybę, pasisako, kad laikas sugrįžti prie tų principų ir jais vadovautis reikalaujant didesnės atsakomybės pajautimo prieš tautą, o ne reikalavimo akiai pasitikėti vyriausybe Washington. Sveikesnės politinės moralės, atsakomybės, susitvarkymo, pasišventimo prisimtotose pareigose, ne vien jų išnaudojimo, užtikrinto saugumo, laisvės apsaugojimo ir t.t., tai dalis principų, kurių siekia, kurių atšviežinimo laukia amerikiečiai.

Principųgumo laukia ir tie, kurie saugumo ir laisvės pavojus žiūri ne vien savo apylinkių gatvėse, ne vien tie, kurie jau nebesaugiai jaučiasi temstant. Krašto saugumas priklauso ir nuo to, kaip vyriausybė žiūri į viso laisvojo pasaulio, taigi, ir Amerikos saugumą. Ir milijonai amerikiečių šiandien prisimena ne tik Vengrijos ir Kubos įvykius. Jie prisimena ir tai, kad pro pirštus žiūrinama į komunizmo pavojų. Į komunizmą žiūrintiems kaip į pagrindinį laisvo krašto pavojų, dabartinė politinė atmosfera neteikia reikiamo saugumo.

Tegul politikai ir skirsis nuomonėmis dėl metodų, kaip apsaugoti nuo visų tų pavojų, balsuotojas jau turi būti apsisprendęs ne tik prie kurios pavarės padėti kryžiuokį, bet ir dėl tų principų, kurių apsaugojimas didėle dalimi tik nuo balsuotojo ir priklauso.

Rinkimais ne vien tik išrenkamas pareigūnas 4 metams. Rinkimais apsprendžiama ir nulemiamas tautos ateitis. Nuo rinkiminių rezultatų gali priklausyti ne vien mūsų, bet ir mūsų vaikų ateitis. Rinkiminė galia yra kur kas didesnė, toji teisė ir pareiga kur kas reikšmingesnė, ne daugelis įsivaizduoja. O renkama ne kolektyviai, ne grupėmis, ne uniformuotai, ne paplojimu, bet pagal kiekvieno individo laisvą apsisprendimą. Kaip tik yra atėjęs aukščiausias metas pasirodyti apsisprendusiems ir dar turimų teisių vertiems. (j.č.)

AMERIKOS LIETUVIAI IR RINKIMAI

Z. Strazdas

Lapkričio 3 dieną JAV gyven-tojai nuspręs, ar galingiausios pasaulyje valstybės vairs bus patikėtas Lyndon B. Johnson ir jo bendradarbiui Hubert H. Humphrey, ar pasirinks naujos krypties žmonės Barry Goldwater ir William Miller.

Artėjant rinkimų dienai kiekvienam darosi aišku, kad nuo rinkimų išdavy priklausys ne tik mūsų, bet dalinai viso pasaulio tolimesnis likimas, įskaitant ir pavergtą Lietuvą.

Lapkričio 3 dieną Amerikos lietuviai eis į rinkimines vietas su nepaprastu atsakomybės jausmu savo širdyje, gerai žinodami, kad demokratiniuose rinkimuose ir nedidelis balsų skaičius gali nusverti rinkimien vieno ar kito pusės. Todėl kyla klausimas, už ką balsuoti? Tai likiminis klausimas, kurį atsakyti jau ne daug laiko beliko.

Didžioji šio krašto spaudos dalis, kurios tikri tikslai mažai žinomi eiliniam piliečiui, primigtinai ragina remti demokratų partijos išstatytus kandidatus, nes jie vesia tautą į pasaulį į nepaprastą gerbūvį ir amžiną taiką. Iš antros pusės, toji spauda gasdina balsuotojus, kad respublikonų kandidatai nuves kraštą į bedugnę ir sukels naują pasaulinį karą.

Kadangi spaudos balsas yra skambus ir pasiekia beveik kiekvieno ausį, tai gali susidaryti įspūdis, kad visuomenės nuomonė jau yra susiformavusi ir kito keliu nėra, kaip patikėti valstybės vairą į dabartinės administracijos ir už jos pečių stovinčios liberalų grupės rankas.

Bet būkime atsargūs, apsidairykime ir pagalvokime. Bandykime sudaryti savo nuomonę, užuot akiai sekę galingųjų garsia-kalbių nurodymus. Sudarant savo nuomonę, pagalvokime apie tuos dalykus, apie kuriuos garsia-kalbiai nutyli. Karas, kuris buvo laimėtas laisvųjų žmonių

kraujų, buvo pralaimėtas šios valstybės vairuotojų.

Baigiantis antrajam pasauliniam karui, Sovietų Rusija buvo pusiau sunaikintas kraštas, kurios karinis pajėgumas laikėsi tik JAV valstybių paramos dėka. Vakarų sąjungininkai turėjo galingiausią karinę pajėgą su pačiais moderniaisiais ginklais ir atominių ginklų monopoliją. Ir štai, atsitiko neįtikėtini dalykai, -- 90 milijonų europiečių ir pusė bilijono kiniečių buvo leista pasigrobtį komunistų sliubiniui. Prisiminkime, kurios partijos žmonės tada vadovavo šiam kraštui ir visam pasauliui. Prisiminkime, kokius pragaistingus sprendimus jie darė pavergtųjų tautų atžvilgiu. Neužmirškime, kad tų išduotųjų tautų tarpe buvo ir Lietuva.

Kai kas gal sakyti, kad už anų laikų klaidas negalima kaltinti dabartinio prezidento. Taip, kaltinti už praeities klaidas negalima, bet jei matoma tendencija ir dabar daryti nuolaidas agresoriui ir bandoma taikiai sugyventi su tautų pavergtėju, kyla daug abejonių...

AR KOMUNIZMO PAVOJAUS NĖRA?

Šių metų Pavergtųjų Tautų savaitės proklamacijoje, prezidentas nepaminėjo vardais nei pavergtųjų tautų, nei jų pavergtėjų -- Sovietų Sąjungos. Demokratų konvencijoje kandidatas į prezidentus Lyndon Johnson taip pat nė vienu žodžiu neprisiminė apie komunizmo pavojų, lyg tas visai neegzistuoja. O gal tas pavojus jau ir neegzistuoja, taip kaip jis ir neegzistavo ir jo geradari prezidento Rooseveltto bei kitų liberalų galvoje? Taigi, jei nėra komunizmo pavojus, tai kam apie tai kalbėti. Štai, ir Amerikos Balsas pasidarė toks nuolankus ir silpnas, kad rusai nemato daugiau reikalo trukdyti transliacijai...

Bet mes, lietuviai, žinome labai gerai, kad komunizmo pavojus ne tik egzistuoja, bet yra dar didesnis dabar nei praeityje, ypač po to, kai buvo leista žnipams pasivogti atomines paslaptis ir šiltų santykių su komunistais era pradė-

Nepamiršk atnaujinti prenumeratą!

VOTE—RETAIN EXPERIENCE—VOTE!
X WILLIAM W TAFT
STATE SENATE (2-Year Term)
B. H. Akers, Chmn., 2531 N. Moreland

FOR PROBATE JUDGE...
JOSEPH W.

BARTUNEK

J. J. Quinn, Chmn., 5745 Spring Grove Dr.

SENAT. GOLDWATERIS ir SOCIAL SECURITY

Vienu iš plačiausiai paskleistų gandų šioje rinkiminėje kampanijoje yra, kad B. Goldwateris siekia panaikinti Social Security sistemą.

Susipažinkime su senat. B. Goldwaterio pareiškimu JAV Senate 1964 m. rugpjūčio 21 d.:

"Palaikau sveiką Social Security sistemą ir noriu matyti ją stiprėjančią. Jau esu balsavęs už rimtus tos sistemos pagerinimus man esant Senate ir tą patį darysiu ateityje.

Rėmiau 1956 m. darytus pasiūlymus ir 1958 balsavau už pakėlimą išmokų, tokių, kad jų perkamoji galia būtų išlaikyta.

Siekiu, kad kiekvienas besinaudojantis pasinaudotų visomis galimybėmis, kurias tik toji sistema suteikia. Svarbiausia, siekiu, kad išmokos atitiktų 100 centų už kiekvieną dolerį.

Dažnai kalbama, kad B. Goldwateris nori padaryti Social Security sistemą savanoriška. To jis niekuomet nesiūlė. Jis kaip tik siekia, kad Social Security sistema ir atliktų jai skirtą uždavinį.

O toji sistema kaip tik nebuvo numatyta pakeisti savanoriškomis draudos programoms. Jos pagrindiniu uždaviniu buvo kaip tik joms papildyti. Social Security programa kaip tik ir buvo numatyta ta baze, kuria remiantis žmonės galėtų kurti savo pagrindus tolesniam pragyvenimui.

Senat. Goldwateris palaikė ir tuos pasiūlymus, kurie atsižvelgė į šių dienų pensininkų reikalavimus.

Pirmučiausia, tai išmokėjimas pašalpų vaikams, sulaukusiems ne 18, bet 22 m. amžiaus, su sąlyga, kad vaikas lanko mokyklą.

Antra, sumažinimas našlių amžių pensijai gauti iš 62 m. į 60 m.

Ryšių su pastaruoju įstatymo pakeitimu, verta prisiminti, kad senat. Goldwateris kovojo už įstatymo pakeitimą, kuriuo pensija numatoma mokėti moterims, vietoj 65, sulaukusioms 62 m. amžiaus.

Kodėl senat. Goldwateriui užmetama, kad jis nori panaikinti Social Security sistemą, yra kitas klausimas. Bet svarbu, kad balsuotojai žinotų, jog šis užmetimas yra be pagrindo ir rodo į metodus, kurie šios rinkiminės propagandos eigoje yra išryškėję savo nesąžiningumu ir nesiskaitymu su faktais.

ta kurti su dideliu entuziazmu.
KAS ANTIKOMUNISTAS, TAS KARO KURSTYTOJAS

Šiandien net nevalia kalbėti apie komunizmo pavojų. Respublikonų kandidatas į prezidentus Barry Goldwater, buvo plačiai apskelbtas karo kurstytoju ir mania-ku už savo paskelbtas pažirtas, kaip šias:

"Mes esame kare su piktu, ir tas piktas yra komunizmas. Mes turime suprasti, kad mūsų priešas nėra tauta, bet politinis judėjimas. Jojo kadrai yra kiekviename krašte, o vadovybė -- Maksvoje. Aš manau, kad mes turime žiūrėti ne tik į laisvės gynimą šiandien, bet ir į jos išplėtimą rytoj. Aš tikiu, kad komunizmas, kuris giriąsi mus palaikosiąs, turės pasitraukti iš kelio laisvės jėgoms".

Barry Goldwater yra apšauktas savo oponentų "Trigger happy". Tai yra žiaurus apkaltinimas ir kartu nesąmonė. Joks savo kraštą mylintis žmogus nedrįs paspausti be reikalo atominių ginklų mygtuko. Mes ne šito turime bijoti. Mes turime bijoti tik tokio žmogaus, kuris nedrįs paspausti mygtuko, kada prireiks nuspręsti, ar reikla apginti laisvę ar pasirinkti vergiją.

SIŪLOMASIS ROJUS

Ką mes lietuviai galime laukti iš demokratų piešiamos gražios spalvoms ateities, jei žiūrėti ne į pažadus, o į faktus. Pavyzdžiui, ką mes galime laukti iš imigracijos siūlomo įstatymo pakeitimo, kuris panaikintų imigracines kvotas ir pašalintų diskriminaciją. Lietuvių kvota buvo maža, tai iškart atrodo, kad toks įstatymo pakeitimas, siūlomas demokratų būty palankus. Bet įsigilinę pamatysime, kad taip nėra. Lietuva yra už geležinės uždangos ir šiuo metu imigracija iš jos atpuola, o tuo tarpu, kad ir maža jos kvota bus sunaudota kitų imigrantų iš Azijos, Pietų Europos ir Afrikos kraštų.

Demokratai žada rojų žemėje. Bet, atrodo, kad tas žodis yra kiek perskambus akivaizdžiotokių gyvenimo faktų, kad nesaugu moterims ir vaikams išeiti į gatvę saulei nusileidus, kada nusi-kaltimų skaičius didėja kas metai, kada malda pašalinta iš mūsų mokyklų keliems ateistams pradžiuginti, kada jaunimas, netekęs moralinių pagrindų, idealizmo ir patriotizmo, demoralizuojamas pakrinka, kada korupcija praktikuojama aukštoje valdžios vietoje, kada masinis plėšikavimas miestuose virto televizijos kasdieninė programa, kada mūsų parapilinėms mokyk-

EKSTREMIZMAS

Apsidžiaugiam, perskaitę Dirvoje vedamąjį, pateisinantį ekstremizmą, ypač išvydę Lincolną laikomą pavyzdiniu ekstremistu. Vertas buvo ir ankstyvesnis vieno korespondento laiškas, kuriame tikraisiais ekstremistais buvo pristatyti Povilas Lukšys ir Antanas Juozapavičius. Šie pasisakymai tuo vertingi, kad jie liudija, kaip lengva išduoti garbingiausių asmenybių savo tautos ir žmonijos istorijose prisiminimą, kai to reikalauja pati aukščiausia pareiga ginti savo kandidato į Amerikos prezidentus liežuvinę veiklą.

Ekstremizmas turi vieną pagrindinę reikšmę: jis reiškia savo grupės interesų gynimą bet kokiomis priemonėmis, visiškai neat-sižvelgiant į kitų žmonių, grupių, tautų ar rasų gyvybinius interesus. Sutapatinti žmones, kurie paaukojo save dėl kitų laisvės, nieko sau neprašydami, su Ku Klakso herojais ir plunksnakočiais teršiančiais laikraščius atsisaukimais apie "prokomunistinį" JAV Aukščiausiąjį Teismą -- yra be abejo galima, bet tikrai uždu-rų su kaliošais palikus ir paskutiniąsias padarumo liekanas. Išniekinus 1918 m. savanorių prisiminimą, neišvengiamai turėjo ateiti eilė genialiam sumanymui partijos naudai kiek pae-kploatuoti ir kankinių kraują. Dirvos vėliausiam nr. tilpės atsi-šaukimas "Atsimink Pravienskį -- neužmiršk Sibiro kankinių -- balsuok už tą ir tą!" perspėja, ko tenka laukti, kai per-versišky alstrų nukamuoti smegenys apsisprendžia, kad savajai partijai muilą gaminti galima iš bet kokios medžiagos.

Vytautas Kavolis
Carlisle, Pa.

PATIRTIS! SAVARANKISKUMAS! VADOVO PRIVALUMAI!

Jis rėmė:

- Pagerinimą dabartinio imigracijos įstatymo.
- Pavergtųjų tautų organizaciją, siekiančią laisvės nepriklausomybės ir apsisprendimo pavergtiems žmonėms visame pasaulyje.
- Padidinio Social Security išmokų. Kvalifikacijų liberalizavimo našlėms ir našlaičiams.
- Mokesčių kreditą ir pažymėjimų sistemą finansuojant vyresnio amžiaus žmonių gydymo išlaidas, numatant didesnius pagerinimus ir mažesnes išlaidas, nei numatyta Medicare įstatymo projekte.
- Didėnes apdraudas darbininkams, dirbantiems prie valdžios statybinių projektų.
- Padidintas apdraudas Karo Veteranams.
- Už vyrų darbo jėgos apmokymą ir statybos plėtimo aką.
- Padidintas pašalpas profesinio išsilavinimo siekiantiems.

Prieštaravo:

- Compulsoriniam tarpininkavimui.
- Raud. Kinijos įsileidimui į JTO.
- Prekybai su komunistinio bloko valstybėmis, kol tų valstybių vyriausybės neužtikrina asmeninės ir religinės laisvės.

X ROBERT TAFT JR.

FOR

UNITED STATES SENATE

Issued by NORTHEAST OHIO TAFT SENATE COMMITTEE. Paul W. Walter, Chairman
J. J. Kelley, Jr., Campaign Director — 2107 Overlook Ave., Lakewood, Ohio

AKIMIRKOS

Gelbėjimas anksti prasidėjo

BRONYS RAILA

Kai sapnas pasibaigė, praušo nauja diena ir su ja prasidėjo pilkoji realybė. Tokia, kokia ji dažniausia būna - tikrai pilka, graužianti, varginanti, rūdijanti, kupina tuščių svajonių, dar daugiau nerimo, rūpesčių, nesisekimų ir nuobodulio.

Tokia buvo trečiafrontininkų sukrėtam kolektyvui 1931 metų pabaiga ir sekantieji metai. Jau nystė, ieškojimai, blaškymai, svyravimai, pasiryžimai mirti už naują ateitį - visa tai gražūs žodžiai, ir dažniausia tik skambūs žodžiai. Tikrovė gi beveik visiems nešė bėdų. Tegu ir ne lygiomis dozėmis.

Mažiausia rūpesčių dėl ryt-

dienos buvo Drazdauskui. Jis turėjo nors šykštų, bet turtingą komersantą tėvą ir labai švelnią motiną, ir berods buvo jų vienintelis sūnus. Pragyvenimui jis užtenkamai gaudavo paramos iš namų, kurį laiką galėjo išvažiuoti studijoms į Paryžių. Jam buvo lengva taip ir pasilikti amžinu studentu ir studijuoti marksizmą.

Aš taip pat per visą gimnazijos ir universiteto laiką užtenkamai gerai tėvų buvau išlaikomas, gi tais krizės metais stovėjau visiškai neblogai. Kipro Petrausko šeima buvo mane pasamdžiusi Kipro dukterėčios namų mokytoju. Jis su žmona aktore

ir poete Ale Sidabraite buvo išsikvietę į Kauną Kipro sesers dukterį, mokslams labai negabų 17-18 metų merginą, ir norėjo, kad ji kaip nors pabaigtų nors keturias gimnazijos klases, o paskui arba ištėkėtų ar pasimokytų kokio geresnio amato. Man ją teko paskubintai priruošti egzaminams iš visų keturių metų kurso, ir tai nebuvo lengva. Visus metus ją kasdien po 3-4 valandas mokiau, už tai gaudamas po pustrėčio šimto litų per mėnesį ir dar labai dažnai pakviečiamas prie bendro šeimos pietų ar vakarienės stalo. Studentui tai buvo beveik karališkos sąlygos. Literatūros studijas universi-

tete tada buvau jau gerokai apleidęs ir gana uoliai pradėjęs mokytis muzikos ir dainavimo Kauno konservatorijoje. Maskvos "Priekalas" ir tokį faktą jau buvo suspėjęs užregistruoti, kaip defetizmą ir kaip naują mano "provokatoriškumo" ir smulkia-buržuazizmo įrodymą... Čia jis gal mažiausiai klydo.

●

Kitiems "kolektyvo" draugams sekėsi kiek prasčiau, bet irgi ne tragiškai.

Venclova jau prieš porą metų buvo atleistas iš tarnybos Žemės ūkio ministerijoje, tačiau jis turėjo gerą globėją - liaudininkų laikais buvusį žemės ūkio ministrą agr. Dr. J. Krikščioną, tuo metu u daugelio žemės ūkio brošiūrų autorių ir ūkio žurnalo redaktorių. Krikščionas jam pas-toviai mokėjo algą, lyg kokiam savo privatiniam sekretoriui, ypač visų jo raštų ir leidinių kalbos taisytojui, korektoriui ir techni-

kiniam redaktoriui. Darbas buvo labai neįdomus, bet visai laisvas, nesurištas su valandomis, visada labai sąžiningai atlyginamas, ir Venclova per kelis metus tuo buvo pilnai patenkintas.

Kiti trys kolektyvo branduolio nariai buvo kilę iš neturtingų šeimų, tačiau tuo laiku neskurdė ir nebadavo. Korsakas, išleistas iš Šiaulių kalėjimo atvyko Kauną ir čia tuoju gerų dėdžių buvo paskirtas neoficialiuoju "Kultūros" žurnalo redaktoriumi už pastovų atlyginimą ir galėjo pradėti studijas universitete. Jonas Šimkus turėjo nuolatinę paramą, gyven-damas pažangiųjų moksleivių Žiburėlio bendrabutyje, šiek tiek tokias tarnybėles savo būsimos svainio J.K. Belecko organizuojamose "leidyklose", "Naujojo Žodžio" bendrovėje ir iš honorarų už įvairius reportažus, ypač už eiliuotus feljtonus bulvarinėje spaudoje.

Kiek sunkiau vertėsi Cvirka, kuris neturėjo ir nemėgo jokių

tarnybų, o taipgi ir reguliarių studijų, nors ir buvo įstojęs į Kauno meno mokyklą, kurios niekad nepabaigė, nei piešė, nei tapė, nei skulptavo. Gyveno taip pat Žiburėlyje, gi kišenpinigius susidary-davo iš honorarų už apsakaites ir reportažukus Kauno spaudoje ir kartais iš Amerikos lietuvių įvairių laikraščių. Šiaip ar taip, trečiafrontininkų tarpe tuo laiku jis kone vienintelis galėjo vadintis tikruoju proletaru. Savo skurdą ir bendrojo išsilavinimo stoką jis mokėdavo pridengti labai šmaikščiu, humoro ir satyros persunktu liežuviu.

Kartą viename bohemiskame latravime jis ėmė taip išaukšto kritikuoti keturvėjininkus, jog net Kazys Binkis užpyko ir visas diskusijas nutraukė pačiu skaudžiausiu būdu: "Cvirka, nesipūsk. Ką čia kalbi, rodo, kad esi kilęs iš biednų, ir tas matyt..."

Mūsų temos rėmuose visa ši "sociologinė" apybraiža apie trečiafrontininkus jų kolektyvo pirmo laikotarpio be abejo būtų nereikalinga. Bet ties ją sustojau ne be tikslo, o ypač dėl pabrėžimo kai kurių kontrastų. Ir truputį dėl juoko.

Mat, man dažnai būna juoko dėl vieno smagaus psichologinio reiškinių. Kai materialistinės filosofijos šalininkai visokius įvykius, žmonių elgsenos motyvus ir net patį žmogų lengvai išaiškina materialinėmis priežastimis, materialiniais motyvais ir ekonomikos dėsniais, tai yra visai suprantama, natūralu ir logiška. Bet humanistiniai liberalai, katalikai, spiritualistiniai totalistai, visokių idealistinių ir transcendentių filosofijų šalininkai tuos reiškinius ir patį žmogų gi turėtų aiškinti daugiau idealistiniais motyvais, laisvąją žmogaus valią, dvasiniais duomenimis ir dieviškąja žmogaus prigimtimi. Tačiau ir jie dažnai, kai tik susiduria su kokių painesniu reiškiniu ar keistesniais žmogaus poelgiais, ima jį aiškinti gryniausiais materialistiškai, visai ekonomiškai, net vulgariausiais. Jie užmiršta ar net neįjausčia, kad tuo jie kaip tik atiduoda garbę ir marksizmui ir dialektinio materializmo filosofijai.

Idealistai nuolat didžiuojasi, kad jų filosofija esanti daug kilnesnė, dvasingesnė, dieviškesnė, visada pirmumą atiduodanti dvasinėms, o ne medžiaginėms, taigi, žemo rango vertybėms. Bet kai kuris "materialistas" atsiskoko savo filosofijos ir ima išpažinti kurią idealistinę kryptį, tai ne tik pasipiktinę materializmo išpažintojai, bet ir dvasingiausių idealistinių grupių sokratai ne sykį vienodai ima aiškinti, kad tai jis padaręs dėl materialistinių motyvų: ekonominių priežasčių spaudžiamas, dėl karjeros, dėl tarnybos, dėl gėlo, policijos priverstas ar panašiai, kas teoriškai reiškia tą patį materialistinį motyvą.

O jei "idealistas" staiga pasuka materialistinės filosofijos ir net komunizmo kryptimi, tai būvę draugai spiritualistai irgi ne sykį tokį posūkį mėgina aiškinti... materialistiškai: buvo išrovavimai, ambicijos, kerštas, suvedžiojimas, blogų draugų įtaka, galų gale, nelaiminga meilė, romantinės, erotinės, "biologinės" priežastys. Tad iš esmės irgi ne filosofikai dvasiniai, bet tik aplinkos, psichofiziniai ar grynai fiziniai motyvai.

Žmogaus valios laisvė ir laisvo apsisprendimo teisė vis pasikutinėje vietoje.

Man visada atrodė, kad tokie aiškinimai yra ne tik juokingi, bet ir gana kvaili.

Imant trečiafrontininkų kolektyvo pirmą ir naujas orientacijas "sociologiniu" žvilgsniu, nebuvo jokios vientisos "logikos" nei žiūrint idealistiškai, nei materialistiškai.

Buržuazinės ir parazitinės šeimos narys (Drazdauskas) nueina į kraštutinį bolševizmo sparną (savo sunkiai dirbusių tėvų ūkininkų, pelniusių duoną sau ir savo vaikams, aš niekada nepavadinu parazitais).

Kiti, kaip smulkesnio ūkininko sūnus Venclova, ar biednų vaikai, kaip Korsakas, Cvirka, Šimkus, su kryptinėjimais, palaipsniui nueina į komunizmą, irgi patys, nei verčiami, nei

(Nukelta į 5 psl.)

LAISVĖ YRA TAVO PALIKIMAS APSAUGOK JĄ!

LAISVĖS SAVAITĖS metu, spalio 25—31, lietuvių kilmės amerikiečiai jungiasi su kitais šiame krašte, kad atšvęsti LAISVĖS STOVYLOS 78 metų sukaktį.

Tebūnie visi dėkingi už turimą laisvę, kurią ta stovykla simbolizuoja — laisvė laisvai išsireikšti, daryti savus sprendimus, kurti savo gyvenimą.

Sveikiname visus lietuvius už nepailstamą kovą laisvei išlaikyti šiame krašte ir plečiant laisvės siekius į tolimus kraštus.

This Public Service advertisement is presented and paid for by the

SCHICK SAFETY RAZOR COMPANY

...makers of new Stainless Steel Double Edge

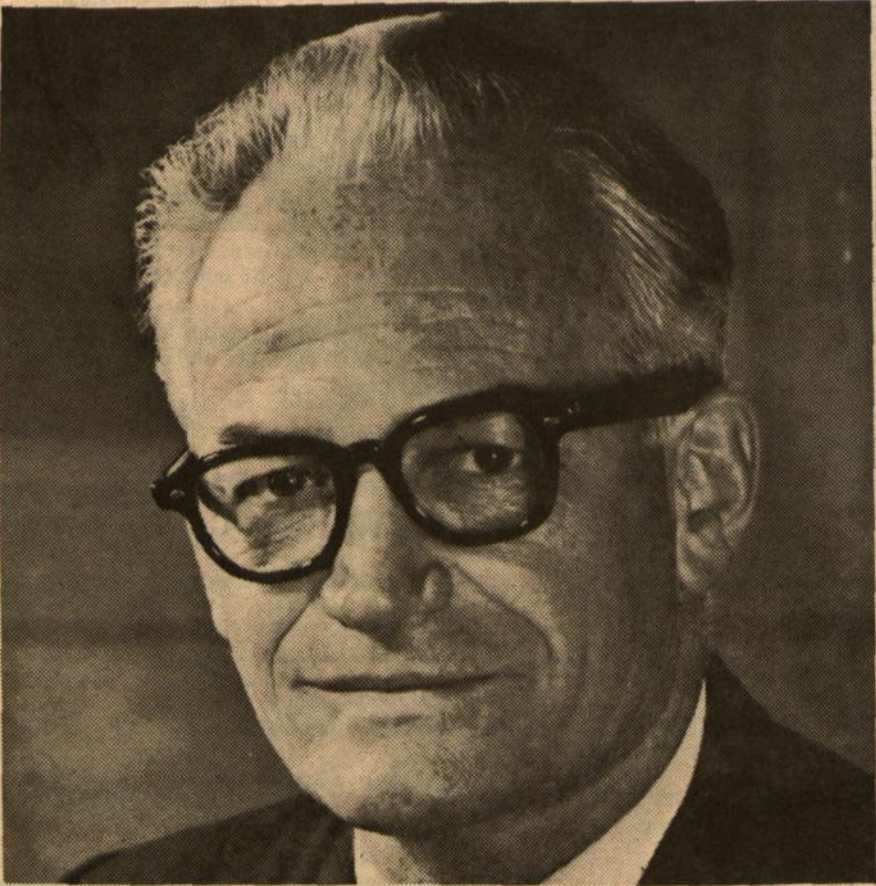
and Injector Blades with Stainless Krona Edges

Div. of Eversharp, Inc.,

PATRICK J. FRAWLEY, JR., President

KOVOTOJAI UŽ LAISVĘ

BARRY GOLDWATER

WILLIAM MILLER

**DABARTINĖ ADMINISTRACIJA NUSISTAČIUSI TĖSTI SAVO NEAPSISPSENDIMO,
NUOLAUDŲ IR ATOGRAŽOS POLITIKĄ**

GOLDWATER IR MILLER SIŪLO ŠIUOS POLITIKOS PAKEITIMUS:

- ✱ Užtikrinti taiką pasirengimu ir stiprybe.
- ✱ Vadovauti iniciatyvai prieš komunizmą visam pasaulyje.
- ✱ Imtis visų galimų pastangų atgauti pavergtom tautom laisvę.
- ✱ Išleisti tinkamus imigracijos įstatymus, kurie įgalintų sujungti šeimas, ir kvotas naujai padalyti taip, kad jos tektų kraštui, kuriems jos yra per mažos.
- ✱ Įvesti finansiškai geresnę apdraudos sistemą (Social Security), kuri kiekvienam užtikrintų jam priklausomas išmokas (benefits).
- ✱ Sustabdyti vis didėjančią federalinės valdžios kontrolę kasdieniam piliečio gyvenime.

SAVO ŠIRDIES GILUMOJE ŽINOTE, KAD JIE TURI TIESĄ

Minėkite LAISVĖS SAVAITĘ spalio 25-31.

BALSUOKITE UŽ

GOLDWATER-MILLER LAPKR. 3

Nationalities Division, Republican National Committee, Washington, D. C.

GELBĖJIMAS ANKSTI PRASIDĖJO...

(Atkelta iš 4 psl.)

ypatingai persekiojami, nei didžiai skursdami.

O Salomėja Nėris?

Jos atvejį palikau galui, kaip patį būdingiausią ir visokiu požiūriu sunkiausią. Tokion padėtinį ji atsidūrė 1931 metų žiemą ir sekančiais metais vėliau. Ji atsisakė tarnybos ir vienintelės profesijos, kurioje galėjo ir buvo pasirengusi dirbti. Po trečiafrontiško pareiškimo ir "poemų" paskelbimo, gauti kitą pa-

našią tarnybą nebuvo vilčių. Šiaip kokio kitokio darbo įstaigose ar privatinėse įmonėse ji neieškojo ir nemėgo.

"Trečias Frontas" jai negalėjo duoti jokio pragyvenimo šaltinio. Ji buvo suvalkičiškai taupi, neišlaidi, ne puošėiva ir ne lėbautoja, bet jos santaupos po pusmečio ėmė galutinai išsekti. Jai tikrai gresė skurdas, ir akiratyje nebuvo jokių galimybių ir net noro jai padėti kuo daugiau, kaip tik "dvasiškai". Normaliai žiūrint, ji pirmoji turėjo pažiūrėti,

kapituluoti buržuams ir išnaudotojams, pasiduoti medžiaginės aplinkos spaudimui, grįžti į "gerų žmonių kelią".

Bet ji negrįžo ir savo naujose ideologiniuose ir politiniuose principuose niekur nekapitulavo. Bandymas ją piešti tuo laikotarpiu ir keliais metais vėliau, kaip vis svyruojančią, nusivylusią, atsisakusią bolševizmo, grįžtančią atgal, yra kvailas, nes nieku nepagrįstas. Nebent tik taip ją piešiančiųjų iliuzijomis ir asmeniškais norais.

Kai Salomėjai jau niekas nebe padėjo ir jos ekonominė padėtis pasidarė beviltiškai tamsi, jai atėjo pagalba iš mažiausiai tikėtose pusėse -- iš ateitininkų ir katalikų. Už tai jiems reikia atiduoti kreditą, nors ir sunku būtų pasakyti, ar tai buvo tik tyra krikščioniškoji caritas, ar ieš-

kojimas bėdų paklydusiai avelai susigrąžinti. Greičiausia, abu atvejai sutapo, aišku, su pastarojo persvara.

Du jos buvę praeities bičiuliai ateitininkai sendraugiai 1932 metais kreipėsi į Šv. Kazimiero Draugijos ir knygy leidyklos reikalų vedėją kunigą ir poetą Mykolą Vaitkų, idant jis rastų būdų padėti skurstančiai Salomėjai ir kartu pabandyti ją perkalbėti mesti bolševizmą ir grįžti į katalikybę. Tada Vaitkus, tarsi be galo švelnus, efemeriškas, reto gerumo ir tyrumo žmogus ir kurliam žodis "meilė" nėra tik penkių raidžių kombinacija, išsikvietė Salomėją pasikalbėti.

Ji atėjo ir, sužinojusi reikalingą, pirmiausia iš karto pareiškė, kad nepriimsianti iš katalikų jokios pagalbos, jei jis bandysias ją atversti. Poetas Mykolas tuojau pasižadėjo nebandyti. Tada Salomėja be sunku-

mų susitarė, kad ji galėsianti verstti jai pateikiamas knygas lietuvių kalbon už atlyginimą, kokį Šv. Kazimiero Draugija moka ir kitiems savo leidinių vertėjams.

Tada ji per porą metų vertė Vaitkaus parinktas knygas, tik kaip vertėja pasirašydavo slapypvardžiais. Lygiai, kaip tuo pat metu ji jau siuntė savo eilėraščius komunistinei pagrindžio spaudai, taip pat pasirašydama slapypvardžiu... Taip ji tuo laikui išvertė austrų katalikų rašytojos Handel-Mazzetti "Ritos Laiškus" ir anglų rašytojo Ingrahamo "Dovydo sūnų". Iš to

laikotarpio taip pat kilo bendrininkų liudijimai apie vieną jos privatinį pasisakymą, kad ji "vėl pamilusi Jėzų" ir vėliau net užsakiusi atlaikyti mišias už savo mirusį tėvą. O gyventi buvo persikėlusi į Putino butą, kur buvo apšėliai vietos dar Putino seseriai ir berods, būsimai žmonai ir kur beveik nereikėjo mokėti nuomos.

Bet ateitininkų sendraugių planas toliau nesirutuliojo: -- nebuvo nei grįžimo katalikybėn, nei atsiskakymo nuo bolševizmo.

Tačiau Mykolas Vaitkus, gal jau ir nebeturėdamas vilčių, ga-

(Nukeita 1 6 psl.)

FOR PROBATE JUDGE...

JOSEPH W.

BARTUNEK

J. J. Quinn, Chmn., 5745 Spring Grove Dr.

VOTE—RETAIN EXPERIENCE—VOTE!
X WILLIAM W. TAFT
STATE SENATE (2-Year Term)

B. H. Akers, Chmn., 2531 N. Moreland

FRANCES P. BOLTON, žinoma filantropė, yra didelė lietuvių bičiulė. Ne vienam ji yra padėjusi įvažiuoti į Jungtines Valstybes ir čia įsikurti. Ne vienam ji yra ištiesusi pagalbos ranką asmeniniuose reikaluose.

Praeitą vasarą, Lietuvių Kongreso Washingtono metu, ji priėmė Amerikos Lietuvių Tarybos delegaciją ir išsamiai išsikalbėjo pavergtos Lietuvos klausimu.

FRANCES P. BOLTON yra šalininkė griežtės akcijos prieš bolševikų kolonializmą Europoje.

LAPKRIČIO 3 DIENĄ balsuokite už FRANCES P. BOLTON Kongreso atstovę iš 22-osios apskrities.

Ohio Lithuanians for Goldwater-Miller Committee.
Julius Smetona — secretary, 1704 Lee Rd., Cleveland, O.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų
Lietuvoje pagėdaujamų prekių PAPIGINTOMIS
KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos,
automobilai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov.
Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

THE RIPON CLUB

Remia šiuos kandidatus kaip geriausiai kvalifikuotus atitinkamai įstaigai ir rekomenduoja, kad už juos balsuotumėt.

For CONGRESSMAN at LARGE —

Cong. OLIVER P. BOLTON

For CONGRESS 23rd DISTRICT —

Cosg. WILLIAM E. MINSHALL

For CUYAHOGA COUNTY OFFICES:

Prosecuting Attorney —

ROBERT B. KRUPANSKY

Treasurer —

PHILIP S. HAMILTON

Clerk of Common Pleas Court —

WILLIAM J. McCRONE

County Recorder —

LEONARD G. RICHTER

For STATE REPRESENTATIVE:

**FREDERICK M. COLEMAN
and PAUL R. MATIA**

Prašome pasiimti šį sąrašą balsuojant.

Balsuokite ☒ už šiuos pajėgius kandidatus

Anthony A. DiPietro, President.
Herman P. Goldsmith, Corr. Secy. 740 W. Superior Ave.

GELBĖJIMAS ANKSTI PRASIDĖJO...

(Atkelta iš 5 psl.)

Ilausiai vistiek jai padėjo ir bene pačiu geriausiu būdu. Matydama, kad ji ir toliau skurs, jis pamažu ją prikalbėjo, kad sutiktų imti gimnazijos mokytojos tarnybą, jei jam pavyks išgauti švietimo ministro prof. Tonkūno sutikimą. Kan. M. Vaitkaus man prieš trejetą metų duotu lūdimu, šis sumanymas pavykęs. Vaitkus pirmąsias gavo savo gero pažįstamo, Panevėžio gimnazijos direktoriaus doc. J. Elisono, sutikimą priimti Salomėją ton gimnazijon. Tada jis su Salomėjos parašytu prašymu nuvyko pas prezidentą Smetoną ir melste išmėdė, kad prezidentas aprobuotų prašymą ir paragintų švietimo ministrą jį patenkinti. Prezidentas prašymo kamputyje įrašė palankią savo pastabą. Tada Elisonas nuėjo pas ministrą Tonkūną ir jam išdėstė, kad jo gimnazijai būtinai reikalinga lietuvių kalbos mokytoja. Ministras sutiko. Tai buvo 1934 metais.

Kaip matyti, kombinacijos buvo šachmatinės, sklandžiai sugalvotos ir davė vaisių.

Ir taip Salomėja galiausiai atsidūrė Panevėžyje. Ekonominė

krizė pasibaigė. Buržujai, fašistai ir klerikalai, kunigai ir eks-kunigai Salomėją išgelbėjo iš vargo ir kasdienos netikrumo. Jie be abejo galvojo tuo ją išvaduosią ir iš "dvasios krizės". Deja, šitoks jų galvojimas buvo iliuzorinis...

AUKOS DIRVAI

Cong. M.A. Feighan, Cleveland	10,00
E.M. O'Connor, Buffalo ...	10,00
Jūry Skautų Nemuno	
Tuntas, Boston	10,00
M. Manomaitis, Boston	10,00
A. Kuslis, Watertown	5,00
A. Šeštakas, Philadelphia ..	10,00
J. Rastenis, Cleveland	10,00
C. Staniulis, Dearborn	2,00
A. Skirpstūnas, Chicago	1,00
J. Bagdanskis, E. Chicago ...	3,00
J. Briedis, Detroit	5,00
B. Jonušas, Omaha	10,00
E. Stanat, Chicago	10,00
Dr. A. Grushnys, Larned ...	5,00
A. Ignaitis, Brooklyn	10,00
J. Vaičius, Santa Monica ...	2,00
J. Mikalauskas, Boston	10,00
Č. Kiliulis, Dorchester	1,00
Dr. J. Ramunis, Victoria ...	10,00
K. Šiliūnas, Flushing	10,00
S. Šurkus, Worcester	2,00
A. Barcas, Bellwood	3,00
J. Šlažus, Chicago	10,00
J. Jurevičius, Chicago	10,00
T. Vasiliauskienė, Dorchester	10,00
Dr. V. Kozica, Libertyville ..	5,00
S. Mackevičius, Jamaica ...	10,00
J. Zimblys, Brooklyn	5,00
V. Karalius, Baltimore	2,00
V. Ramonas, Chicago	4,00
A. Rukas, Chicago	2,00
V. Grauzinis, Chicago	2,00
V. Vaškys, Baltimore	1,00
S. Čepas, Toronto	10,00
L. Bulgaris, Detroit	5,00
D. Šukelis, Chicago	5,00
J. Bereiša, St. Louis	2,00

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

Mieli tautiečiai!

Dėkite savo sutaupas į — SCHUYLER SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Kearny, New Jersey. Tai vienintelė lietuvių taupymo ir skolinimo draugija New Jersey ir New Yorko valstijose

VEIKIA NUO 1924 METŲ.

Lengvomis sąlygomis duodamos paskolos (morgičiai) namams įsigyti ar taisyti. Įvairios taupymo sąskaitos. Už sutaupas dividendai išmokami kas 3 mėnesiai. Indeliai apdrausti ligi \$10,000 federalinės valdžios įstaigos.

Mandagus ir greitas patarnavimas anglų ir lietuvių kalbomis. Ši draugija lietuvių finansinius reikalus tvarko jau 40 metų. Per tą laiką draugijos kapitalas išaugo ligi \$5,000,000.00, o rezervai ligi \$200,000.00.

Darbo valandos: pirmadieniais — ketvirtadieniais nuo 9 iki 3 val. po pietų, penktadieniais nuo 9 val. iki 7 val. vak.

BANKO NAMAI:

24 Davis Ave., Kearney, N. J.
Telef.: WY 1-0001, WY 1-7260

Julius Paknis, Prezidentas

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriko baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE
6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PProspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą ir ketvirtą. nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

PELNYKITE DIVIDENDUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

TAIP... PAS MUS JŪS TURITE PASIRINKIMĄ ĮVARIŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ ATITINKANČIŲ JŪSŲ REIKALAVIMAMS...

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

DIVIDENDAI ISSIUNČIAMIS PASTU KETVIRČIAIS INVESTMENT SĄSKAITOMS

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indeliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PARAMA- VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE
2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Imp. 3-Star FRENCH COGNAC	5th	4.59
2. Antique Bourbon Kentucky Str. Whiskey ..	5th	3.98
3. CANADA DRY VODKA	5th	2.98
4. Imp. French NAPOLEON Brandy	5th	3.35

5. COINTREAU Liqueur	5th	4.75
6. CHIANTI Imported Wine	5th	.98
7. Zeller SCHWARZE KATZE	5th	1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

• Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke p. V. Stašinskas šį savaitgalį lankėsi Clevelande ir buvo p. Kersnauskų šeimos svečias. Viešnagės metu p. Stašinskas buvo atsilankęs ir į Dirvos redakciją.

• Diskusijas rinkiminiais klausimais spalio 23 d. buvo suruošę Clevelando studentai ateitininkai. Pranešėjais buvo pakviesti J. Smetona ir J. Daugėla. Abu kalbėtojai neblogai išsilaiškė principinių ir lietuviams rūpimų klausimų rėmuose, neįsileisdami į agitacinius ir šiems rinkimams būdingus nukrypimus nuo principų į asmeniškumus.

Be abejo, kad tuose rėmuose kalbant, teko užimti ilgesnį diskusijų laiką, nei tokiais atvejais įprasta. Kada oponentų laikas ribojamas minučių tikslumu. Apsčiai susirinkusieji klausytojams, kurių tarpe buvo daug akademinio jaunimo, prie diskusijų prisidėti nebeliko laiko.

Gyvas susidomėjimas diskusijomis rinkiminiais klausimais parodė, kad lietuvių visuomenė kaskart labiau įsitraukia į šio krašto politinių problemų gvil-denimą ir rodo jame didesnę susidomėjimą.

Į susirinkimą buvo atsilankusi ir respublikonų tautybų komiteto veikėja Mrs. F. Black ir kiti vietos respublikonų veikėjai.

• Clevelandietės V. Gruz-dienė ir R. Čepulienė šiomis dienomis sugrįžo aplankiusios gimines Lietuvoje.

• Ripon Club — tai rink-tinių vyrų organizacija, kas mėnesį turinti savo narių susirinkimus Clevelande. Tų susirinkimų metu aukšto lygio diskusijomis išryškinami asmens, tinką vie-

THE RIPON CLUB

Jungiasi remiant šiuos kandidatus su —
THE CLEVELAND BAR ASSOCIATION
THE CUYAHOGA COUNTY BAR ASSOCIATION
THE WAR VETERANS BAR ASSOCIATION

For JUDGE of COMMON PLEAS COURT:

- X Judge PERRY B. JACKSON
- X Judge JOHN M. MANOS
- X Judge GEORGE J. McMONAGLE
- X Judge E. M. ROSE

For JUDGE of PROBATE COURT:

- X Judge JOHN L. MAXWELL

The Ripon Club užgeria teisininkus ir jų organizacijas, kurios geriausiai pažįsta kandidatų kvalifikacijas, ir kartu remia jų išrinkimą. Prašome šį sąrašą pasiimti balsuojant.

Balsuokite X už šiuos pajėgius kandidatus

Anthony A. DiPietro, President.
Herman P. Goldsmith, Corr. Secy. 740 W. Superior Ave.

nam ar kitam rinkiminiam postui.

Rinkimams artėjant, Ripon Club nariai yra padarę atranką, rekomenduodami visuomenei balsuoti už žemiau išvardintus asmenis. Toji atranka ne tik kandidatams, bet ir visuomenei yra svarbi, nes žiną Ripon Club narių kokybę, jų sprendimui pridodama labai didelė reikšmė.

Taigi, Ripon Club ir rekomenduoja šiemet balsuoti už šiuos kandidatus, Oliver P. Bolton ir W. E. Minshall, Robert B. Krupansky, Ph. S. Hamilton, W. J. McCrone, L. G. Richter. Į teisėjus — G. J. McMonagle, J. M. Manos, P. B. Jackson, E. M. Rose, J. L. Maxwell.

Ohio valstijos atstovais siūlomi Fr. M. Coleman ir P. Matia.

• Bob Taft Jr., kandidatas į kongresmanus, jau yra pasižymėjęs ne tik puikiu įstatymų žinojimu ir jų interpretacija įvairiose gyvenimo srityse, bet lygiai taip pat savo aiškiu nusi-statymu užsienio politikos

klausimais. Jis visą laiką energingai kovoja už specialios Kongreso komisijos pavergtų tautų reikalams įsteigimą, anot jo, "kad niškiai nustačius mūsų politikos kelius sėkmingam pavergtų tautų išlaisvinimui".

Jis kovoja su nevykusia ir žalinga paramos užsieniui tiekimo politika, kuria naudojasi su komunistais prekiaują kraštai.

"Kubos režimas yra pavojingas ir žalingas mūsų kraštui ir tai turi būti duota suprasti draugams ir priešinams", sako Bob Taft Jr.

• Šv. Kazimiero Lituanistinė Mokykla lapkričio 8 d., sekmadienį, ruošia pietus Naujosios parapijos salėje. Visuomenė kviečiama dalyvauti ir paremti mokyklą.

Šv. Kazimiero Mokyklos mokiniai yra pakviesti atlikti Kariuomenės šventės minėjimo programą. Choristai, tautinių šokių grupė ir jaunųjų akordijonistų grupė kvietimą priėmė ir jau ruošiasi pasirodymui.

• Užpuolimai ir dienos metu nesiliauja šv. Jurgio parapijos rajone. Praeitą sekmadienį, spalio 25 d. iš ryto einant į šv. Jurgio bažnyčią, buvo užpulti Shirley ir George Abraičiai. 9 ir 7 metų mokinukai. Grįžtant iš bažnyčios buvo užpulta 60 m. Th. M. Morris, atimant iš jos rankinuką.

Šio rajono gyventojai turėtų kreiptis į savo apylinkės miesto tarybos narius. Padėtis veda prie to, kad nepakenktų ir atitinkama peticija burmistrui.

SKAITYK IR PLATINK
DIRVĄ

RE-ELECT

MICHAEL A.

FEIGHAN

**YOUR CONGRESSMAN
DEMOCRAT**

Endorsed by: Cleveland Press, Plain Dealer, Organized Labor, 14 Nationality Organizations.
John Gornik, Chmn., 3613 Meadowbrook

PARDUODAMAS NAMAS

WICKLIFFE, by owner
Brick, 2 bedroom, utility room, near everything..
\$10,900.-
Tel. 944-3446.

PARDUODAMAS NAMAS

6919 Superior, 5 kamb. apat. aukšte, kiemas, porčius, naujas gazo pečius, nauja kabinetinė sinka, prieinama kaina.
Teirautis FA 1-2651.

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Šv. Jurgio parapijoje

Turime keletą gerų vienos ir dviejų šeimų namų. Bonna. Hecker, Addison ir kt. Arti gero susisiekimo, bažnyčios, mokyklos. Nebrangūs, galima pirkti su mažu įmokėjimu. Nedideli mokesčiai. Suinteresuoti skambinkite.

Investavimui

2 š. ir 1 š. ant 1 sklypo. \$11,500. Įmokėjimas \$500.

6 š. mūrinis arti St. Clair. \$22,000.

4 š. medinis E. 47 — St. Clair. \$11,500.

Lietuviai bendradarbiai:
Alg. Dailidė, John Lorenz ir Ant. Mikoliūnas
13229 Superior Ave.
UL 1-6666

Visais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems mašinų vairuotojams.

ATSTOVAS
VYT. SENKUS

WO 1-6820
Office ME 1-5997
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

Clevelandietės Ona Baltrukonienė su dukterimi Alvina neseniai lankėsi Baltimorėje pas savo antrą dukterį Julę ir žentą adv. Nardą Rastenių ir ta proga buvo nuvykusios į Washingtoną aplankyti prezidento John F. Kennedy kapą, Smithsonian Institutą, Šiluvos Marijos koplyčią ir Katalikų Universitetą. Nuotraukos kairėje Julė ir Nardas Rasteniai ir Ona Baltrukonienė prie Kennedy kapo.

A. Baltrukonytės nuotrauka

• Nauji ligininės draudimai visiems net virš 65 metų. Kreipkitės pas V. Giedraitį tel. 944-6835 ar Z. Obelenį tel. 881-7741.

Išnuomojamas butas
1 mieg., 1 kamb. ir pilnai įrengta virtuvė. Garažas. Ta proga reikalingas namų prižiūrėtojas, galįs tuo butu pasinaudoti.

17848 Lake Shore Blvd.
Telef. KE 1-9708 arba AN 1-0182 po 6 val. vak.

DVIGUBAS MŪRINIS

7-6 kamb. puikiam stovyje; studijų kambarys 3-me aukšte; svečių kambarys ir baras rūsyje; moderniškos virtuvės; moderniškas karšto vandens šildymas; 3 automob. garažai. Ansel Rd. prie Pulaski Ave. \$19,000.

McLEAN REALTY
EV 2-3400
(120-122)

Clevelandietis Ed, Rydelis poilsį ir malonumą randa meške-rijant...

KORP! NEO-LITHUANIA METINIS BALIUS

Rengia: Korp! Neo-Lithuania Clevelando skyrius

SPALIO 31

★ STARDUST BALLROOM (CEDAR & LEE) 2177 LEE

PROGRAMOJE: PUKI VAKARIENĖ, BUFETAS, GERAS ORKESTRAS, ŠOKIAI.

KAINA: \$5.50

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Kun. V. Martinkus, naujasis Balso centro valdybos pirmininkas.

Balso direktoriatas spalio 18 d. posėdyje vienbalsiai išrinko savo organizacijos pirmininku kun. Vaclovą Martinkų, Providence, R.I. lietuvių šv. Kazimiero parapijos kleboną.

Naujasis pirmininkas yra gimęs 1909 metais kovo 15 d. Lietuvoje, kunigu išventintas 1935 m. ir iki II Pasaulinio karo pabaigos kunigavo - klebonavo žemaitijoje. Karo metu pirmininkavo Židikų Savitarpinės Pagalbos Komitetui, o atsikūrus Vokietijoje, prie Nuernbergo, gelbėjęs tremtiniams ir lietuviams karo belaisviams, daugumą jų išlaisvinęs iš belaisvių stovyklų Nuernberge ir Rebensburge.

Atvykęs į JAV visą laiką tai-

kino Balfui ne tik vadovaudamas Providence, R.I. Balso skyriui bei padėdamas visos Naujosios Anglijos baltininkams, bet pats sudarė labai daug darbo ir buvo garantijų, priėmė ir įkurdino atvykusius tremtinius. Kun. V. Martinkus daugelį metų vadovavo esančių laisvam pasauly žemaičių kunigų sambūriui, kuris rūpinosi pavergtų brolių šalpa.

Kun. V. Martinkus, naujasis Balso pirmininkas, vienas iš nedidelio tremties lietuvių kunigų, neseniai buvo paskirtas klebonu.

• Pabaltijo Diplomatinio Atstovų pasitarime, spalio 26 d. dalyvavo Lietuvos at-

A. L. TAUTINĖS SĄJUNGOS BOSTONO SKYRIUS
SPALIO 31 DIENĄ, 6:30 VAL. VAKARO
RUOŠIA SAVO NAMUOSE

TAUTINĖS SPAUDOS VAKARA

Parengimo metu kalbės Dirvos redaktorius J. Čiuberkis, Vilties Draugijos vicepirmininkas V. Rastenis ir Dirvos redakcinės kolegijos narys rašytojas St. Santvaras.

Girdėsime jaunimo išpildomą meninę programą, pasitarsime šiuo opiu mūsų tautinio gyvenimo reikalu. Bus proga įstoti "Vilties" draugijon nariais ar padidinti jau esamus savo įnašus.

Kviečiami visi lietuviškos spaudos bičiuliai šiame parengime aktyviai dalyvauti.

Garbės svečių stalas ir dalis svečių ALT S-gos Los Angeles skyriaus 15 metų sukakties minėjime spalio 17 d. Tautiniuose Namuose.

Sol. R. ČESNAITĖ, išpildė dalį meninės programos ALT S-gos Los Angeles skyriaus 15 metų sukakties minėjime.
L. Kančausko nuotrauka

R. ČIURLIONIS, daug vilčių teikiantis muzikinis talentas, studijuoja akordeono ir gitaros muziką, Los Angeles lietuvių kolonijos parengimuose dažnai groja šiais instrumentais, o taip pat dalyvauja ir muz. G. Gudauskienės instrumentalistų kvartete "Baltijos vėjai".
L. Kančausko nuotrauka

stovas J. Kajeckas ir Dr. S. Bačkis. Pasitarimas įvyko Mayflower viešbutyje, Washingtone.

• Lietuvos atstovas J. Kajeckas pareiškė raštu užuojautą p. Herbert Hoover, Jr., ir giminėms dėl buvusio JAV Prezidento Herbert Hoover mirties ir taip pat pasiuntė vainiką visų trijų Pabaltijo valstybių vardu, su užrašu — IN GRATITUDE—ESTONIA, LATVIA, LITHUANIA.

Spalio 23 d. J. Kajeckas dalyvavo Kapitoliojus Rotundoje atitinkamoje ceremonijoje prie velonies karsto, kartu su JAV ir specialių delegacijų atstovais. Tą dieną jis pasirašė ir į užuojautų registrą Kapitoliuje.

Lietuvos trispalvė, nuleista pusiau stiebo, plėvėsavo prie Pasiuntinybės Rūmų velonies atminimui ir garbei.

MONOGRAFIJOS REIKALU!

Prez. Ant. Smetonos monografijai pasirodžius, daugelis ieško kelių, kaip greičiau ją įsigyti. Neskubantiems ir kantrybės turintiems patariame užsisakyti per Dirvą. Tai ilgesnis kelias todėl, kad prenumeratorių sąrašus Dirvos administracija turi persiųsti monografijos ekspedicijai. Skubantieji gerai padarys užsisakydami ir 10 dol. čekį siųsdami šiuo adresu: K. POCHUS, 3908 FIR ST., EAST CHICAGO, IND.

• Dr. Domas Jasaitis. Tampa, Florida, per Dirvą užsiprenumeravo prez. Ant. Smetonos monografiją.

• P. Zailskas, iš Cicero, Ill. per Dirvą užsiprenumeravo prez. Ant. Smetonos monografiją.

• Prof. Domas Krivickas, iš Washingtono ir Ant. Jonaitis, iš Clevelando, per

Dirvą užsiprenumeravo prez. Ant. Smetonos monografiją.

NEW YORK

• Korp! Neo-Lithuania New Yorke metinė šventė įvyks lapkričio 7 d. (šeštadienį), Travelers Hotel, 94-00 Ditmars Blvd. (prie La Guardia Airport).

Iškilmingas posėdis 6 v. v. Pompei Room. Po posėdžio, 8:30 v. v. vakarienė ir šokiai Terrace Ball Room. Įėjimas į vakarienę su šokiais \$10.00 asmeniui, studentams tik į šokius \$3.00. Stalai (10 asmen.) rezervuojami pas A. Sperauską, 74-25 85th Road, Woodhaven, N. Y., telefonas MI 2-0656 iki spalio 30 d.

Metinės šventės proga už mirusius, žuvusius ar nukankintus korporantus šv. Mišios bus atnaujaujamos Tėvų Pranciškonų koplyčioje lapkričio 7 d. (šeštadienį), 9 val. ryto.

• Akademikų Skautų New Yorke skyrius kviečia visus lietuvius atsilankyti į vaidinimą "Antrasis kaimas". Vaidinimas įvyks lapkričio 21 Show Boat restorane, 814 Jamaica Ave. Pradžioje 7 v. v. Po vaidinimo šokiai, grojant R. Butrimo orkestrui. Rengėjai nusprendė visą gautą pelną paskirti New Yorke lietuvių kultūros namų statybai.

Staliukus galima užsisakyti iš anksto pas Feldą Nemickienę, 86-02 76 St., Woodhaven, tel. MI 2-2117.

TRADICINĖ KARIUOMENĖS ŠVENTĖ NEW YORKE

Šį rudenį, kaip ir kasmet, įvyks ta Lietuvos kariuomenės minėjimo šventė lapkričio mėn. 21 dieną 7 val. vakare, Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne.

Programos pagrindiniu kalbėtoju bus Julius Smetona iš Clevelando.

Dainuos vyrų oktetas ir tautinių šokių grupė pašoks.

Inž. ANTANAS MAŽEIKAS, ALT S-gos Los Angeles skyriaus pirmininkas, spalio 17 d. kalbėjo skyriaus 15 metų sukakties minėjime.
L. Kančausko nuotrauka

LOS ANGELES

NAUJAS EKONOMIJOS MOKSLŲ DAKTARAS

Neseniai Kalifornijos Universitete (UCLA) apgynęs disertaciją, ekonomijos mokslų daktaro laipsnį gavo Vladas Muchlia-Mikilius.

Naujasis daktaras yra

baigęs Kemptene lietuvių gimnaziją. Aukštesniuosius mokslus pradėjo Tuebingeno Universitete ir toliau tęsė California State College Los Angeles ir UCLA.

Gyvendamas Los Angeles aktyviai dalyvavo visuomeniniame gyvenime. Buvo Liet. Studentų S-gos Los Angeles skyriaus pirmininku ir ilgą laiką radijo vlandėlės pranešėju.

Siuo metu dėsto Kalifornijos universitete Davis. Vladas Mikilius yra vedęs Aukšę šešplaukytę ir augina sūnų Raymontą ir dukrą Aukšę.

DETROIT

MOKINIŲ TĖVAMS

LB Detroito Lituanistinės mokyklos mokinių už mokslą mokestis pratęstas iki lapkričio 15 d. Iki šios datos visi tėvai privalo susimokėti mokestį už pirmąjį pusmetį. Nors ir spaudoje ir per radiją visi buvo prašomi atlikti savo pareigą pradedant mokslo metus, tačiau daug net iki šiolieji tą reikalą uždelsė.

Tėvų komiteto išdinininkas Jonas Leonavičius priima mokestį kiekvieną šeštadienį mokyklos darbo metu.

Jūrų skautininkei

M. MACKEVIČIENEI

mirus, jos giminėms ir bičiuliams brolišką užuojautą reiškia

Bostono Nemuno
Tuntas

A + A

ANDRIUI PESIUI

Lietuvoje mirus, sūnams jūrų paskautininkui ALGIRDUI ir ANTANUI su šeima nuoširdžią užuojautą reiškia

Detroito Jūrų Skautija ir
Jūrų Skautų Tėvų Komitetas

A + A

MARIJAI MACKEVIČIENEI

mirus, p. MECIUI MACKEVICIUI, šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Liucija Kemežienė ir šeima

Jūrų skautijos Korp! GINTARUI

š. m. spalio 22 d. švenčiant savo įsistei-

gimą nuoširdžiai sveikina

Bostono Nemuno
Tuntas